

sūt demōnū: nā primē demōnes i plurib⁹ demōnib⁹ exñtes
eē demōnū elemēta dicūt. Sūt at tales syllogismi pmi p unū
mediū ex trib⁹ terminis: & trāsferētes elemētū uocāt hinc quod
cunq; unū ens & p unum ad multa ē utile: quapp per unum &
simplex & idiuisibile dī elemētū unde euenit maxie uniuerſalia
elemēta eē: qā unū quodq; eorū unū ens & simplex multis iest:
aut oib⁹: aut plurib⁹ plurimis: & unū & punctū pīcipia qbus
dam uidēt eē. Qm ergo uocata gñā sūt uniuerſalia: sūt idiui
sibilia. Vna. n. est eorū ratio elemēta gñā dicūt aliqui et magis
q̄ dīam: qm uniuerſale magis gen⁹: nā cui dīam inē et gen⁹ id
sequit. Sed cui gen⁹ non eē: dīam oīum at cōe ē elemētum cu
iuslibet qd primū ē cuiusq; Natura dī uno qdē mō nalcētū
gñatio: ut si qs porrigee dicat ley: uno. n. mō ex q̄ generat pri
mu⁹ generatū i exñte. Ampli⁹ unde mot⁹ pmi in q̄libet nata
entiū: et est i eo inq̄tu⁹ id existit. Nalci uero dicunt q̄cunq; au
mētū hñt p diuersū i tangēdo et simul apte eē et adesse apte:
ut embria: differūt at cōnalcētia a tactu. Hoc. n. nihil preter ta
ctum diuersū ē necesse eē: i simul uero apte exñtib⁹ ē aliqd unū
ide⁹ i ambob⁹ qd facit p tactu simul apte esse et unū eē scd⁹
q̄titate et cōtinuitatē: sed nō scd⁹ q̄litate. Ampli⁹ at nata dicit
ex quo pmo aut ē: aut fit aliqd etiū natura: cu i forme sit et im
mutabile a sua p̄prietate uel potestate: ut statue et uasoz ereo
ruz ē es ex natura dī: et ligneoz lignū. Similit at in aliis et his
. n. ē unū quodq; saluata pma materia. Hoc. n. mō et exñtiū na
tura elemēta dicūt nata: alii ignē: alii terrā: alii aquā: alii aerē:
alii aliqd aliud tale dicētes: alii qdam hoz: alii oīa ea. Ampli⁹
alio mō dicitur nata exñtiū natura substantia: ut dicētes naturā
primā eē cōpositiōē. Empedocles dicit qā nata nulli⁹ est etiū:
sed solū mixtio & p̄mixtio p̄mixtoz: nata uero in hoib⁹ noiat.
Quapp & quecunq; nata sūt: aut fiūt iā existēte ex quo apta
nata sūt fieri aut eē nō dicim⁹ naturā habere: si nō habēt spēz
& formam: ergo nata quidē ex utrisq; est: ut aīalia & eorū par
tes. Et etiā nata prima materia et ea dī: aut que ad id prima:
aut ex toto pma ut operum ereorū: ad ea quidē primum es to
taliter uero forsam aqua si liqueſcētia aqua: & species & substan
tia: hoc aute⁹ finis generationis: metaphora uero iā & omnino
omnis substantia nata dicitur ppter hanc: qā & natura substan
tia quedam ē: & his igit prima nata & p̄pria dicta ē substantia:

quæ principium motus habentium in se inquitur ea: materia namque
 quia ei est susceptibilis esse dicitur nata: & generationes & gene-
 rari quia sunt ab ea motus & principium motus nata existetium id est
 existens aut potestate: aut perfectio. Necessarium dicitur sine quo
 non contingit esse aut uiuere quod cum tali: ut spirare et cibum aliumque
 est necessarium: nam sine his esse est impossibile: & sine quibus homo bo-
 num non contingit esse aut fieri: aut aliquod malum expellere aut
 parari: ueluti bibere pharmacum necessarium ut non laboret: & ad egi-
 nam nauigare: ut pecuniam recipiat. Amplius uim faciens: sed hoc
 secundum ordinem & per uoluntatem impediens & prohibens uim
 faciens necessarium dicitur: quia propter triste etiam sicut zenon
 ait. Omnis enim res necessaria lamentabilis est facta & uis neces-
 sitas quedam: ut Sophocles dicit: sed uis ea me facere cogit: & ui-
 detur necessitas non ad inculpabile esse recte: contrarium enim est
 motui secundum preuoluntatem: & secundum excogitationem. Am-
 plius quod non contingit aliter se habere necessarium dicimus: sic se
 habere & secundum necessarium: & alia dicuntur omnia necessaria:
 uim enim patiens necessarium dicitur: aut facere: aut pati: tunc enim
 non contingit secundum impetum propter coactum quali ea neces-
 sitate existente: propter quam non contingit aliter et in concausalibus ui-
 uendi & boni similiter: nam cum non contingit hic quidem bonum
 illic uero uiuere & esse sine aliquibus ea necessaria causa necessitas que
 dam est hec. Amplius demonstratio necessariorum est quia non contin-
 git aliter se habere quod demonstratum est simpliciter: huius autem
 causa est quia prima sunt: si impossibile est aliter se habere: ex quibus est syllo-
 gismus. Horum quidem diuersa causa necessaria est aliorum uero nul-
 la: sed propter ea alia sunt ex necessitate: quare primus & proprie
 necessarium ipsum simplex est: hoc enim habere non contingit pluribus
 modis: quare nec aliter & aliter: nam enim plures haberet: ergo si qua
 sunt sempiterna & imobilia: nihil illis est ui nec propter naturam
 unum dicitur: aliud autem secundum accidens: aut secundum se. Se-
 cundum accidens quidem: ut coriscus & musicus & coriscus mu-
 sicus: idem enim est dicere coriscus quia musicus: & coriscus mu-
 sicus: & musicum & iustum: & musicus & iustus coriscus: omnia
 namque ea unum dicuntur secundum accidens: iustum quidem & iniustum
 quia uni substantie accidit: musicum uero & coriscum quia alterum
 alteri accidit. Similiter autem & modo quodam musicus coriscus cum corisco
 unum: quia altera partium alteri accidit eorum que sunt in oratione.

propter quod motus est in se inquitur ea: materia namque
 quia ei est susceptibilis esse dicitur nata: & generationes & gene-
 rari quia sunt ab ea motus & principium motus nata existetium id est
 existens aut potestate: aut perfectio. Necessarium dicitur sine quo
 non contingit esse aut uiuere quod cum tali: ut spirare et cibum aliumque
 est necessarium: nam sine his esse est impossibile: & sine quibus homo bo-
 num non contingit esse aut fieri: aut aliquod malum expellere aut
 parari: ueluti bibere pharmacum necessarium ut non laboret: & ad egi-
 nam nauigare: ut pecuniam recipiat. Amplius uim faciens: sed hoc
 secundum ordinem & per uoluntatem impediens & prohibens uim
 faciens necessarium dicitur: quia propter triste etiam sicut zenon
 ait. Omnis enim res necessaria lamentabilis est facta & uis neces-
 sitas quedam: ut Sophocles dicit: sed uis ea me facere cogit: & ui-
 detur necessitas non ad inculpabile esse recte: contrarium enim est
 motui secundum preuoluntatem: & secundum excogitationem. Am-
 plius quod non contingit aliter se habere necessarium dicimus: sic se
 habere & secundum necessarium: & alia dicuntur omnia necessaria:
 uim enim patiens necessarium dicitur: aut facere: aut pati: tunc enim
 non contingit secundum impetum propter coactum quali ea neces-
 sitate existente: propter quam non contingit aliter et in concausalibus ui-
 uendi & boni similiter: nam cum non contingit hic quidem bonum
 illic uero uiuere & esse sine aliquibus ea necessaria causa necessitas que
 dam est hec. Amplius demonstratio necessariorum est quia non contin-
 git aliter se habere quod demonstratum est simpliciter: huius autem
 causa est quia prima sunt: si impossibile est aliter se habere: ex quibus est syllo-
 gismus. Horum quidem diuersa causa necessaria est aliorum uero nul-
 la: sed propter ea alia sunt ex necessitate: quare primus & proprie
 necessarium ipsum simplex est: hoc enim habere non contingit pluribus
 modis: quare nec aliter & aliter: nam enim plures haberet: ergo si qua
 sunt sempiterna & imobilia: nihil illis est ui nec propter naturam
 unum dicitur: aliud autem secundum accidens: aut secundum se. Se-
 cundum accidens quidem: ut coriscus & musicus & coriscus mu-
 sicus: idem enim est dicere coriscus quia musicus: & coriscus mu-
 sicus: & musicum & iustum: & musicus & iustus coriscus: omnia
 namque ea unum dicuntur secundum accidens: iustum quidem & iniustum
 quia uni substantie accidit: musicum uero & coriscum quia alterum
 alteri accidit. Similiter autem & modo quodam musicus coriscus cum corisco
 unum: quia altera partium alteri accidit eorum que sunt in oratione.

METAPHYSICÆ

ut musicum corisco & musicus coriscus iusto corisco: quia utri
 usq; pars eidē uni accidit una. Nihil enim differt q̄ Corisco mu
 sicum accidere. Similiter autē siue in genere siue in uniuersalis
 alicuius noībus dicat̄ accidēs: ut quia homo idē & musicus ho
 mo: aut enim quia homini uni existenti substantiē accidit mu
 sicū: aut q̄a ambo singulariū alicui⁹ accidūt ut Corisco: tamen
 non eodem modo ambo insūt: sed hoc quidem forsā ut genus
 & substantia: illud uero ut habit⁹ aut passio substantiē: ergo que
 cūq; scdm accidens dicūtur unū: hoc mō dicūtur. Scdm se uero
 unūz dictorum alia dicūtur eo q̄ cōtinua sūt ut onus uinculo
 & lignū cūz uisco & linea: & si flexa sit cōtinua: aut una dicif
 sicut & partiū singule tybia et brachium: ipsorum autē magis
 unū natura cōtinua q̄ arte. Cōtinuum uero dicitur cui⁹ motus
 unus scdm se: et nō possibile aliter. Vnus autē cuius indiuisibi
 lis: indiuisibilis autē scdm tps. Scdm se at cōtinua quecūq; non
 tactu sūt unūz: nā si ponis se tangētia ligna: nō dices hoc unū
 eē nec lignū nec corpus nec aliud cōtinuum nullum: que itaq;
 omnino sūt continua: unū dicuntur: quāuis reflexionem habe
 ant: adhuc magis que non habēt reflexionē: ut tybia aut crus
 subcleos: quia non contigit unū esse motūz fuclei et recta q̄ re
 flexa magis unum. Reflexa uero & angulum habentem unam
 & non unam dicimus: quia cōtingit & nō simul esse motū ei⁹
 & simul: recte uero semper simul & nulla pars habēs magnitu
 dinem: hoc quidē mouetur: hoc uero quiescit quēadmodum re
 flexe. Amplius alio modo dicitur eo q̄ subiectū sit species: indif
 ferens uero indiuisibilis species secundum sensum: subiectū autē
 primum aut ultimū ad finem unū unūz dicitur & aqua una i
 quātum indiuisibile secundum speciem: et liquores omnes unum
 dicūtur ut oleum uinū & fluida: q̄a oīum ultimū subiectū idē:
 nā aqua et aere oīa hec fiunt. Dicūtur at unum et quorū gen⁹
 unū differēs oppositis differētiis: & hec dicūtur oīa unum: qd
 subiicitur differētiis: ut hō canis & equ⁹: unū qdem q̄a oīa aīa
 lia & mō itaq; simili sicut materia una: hoc at qnq; quidē ita
 unū dicūt: qnq; uero gñe supiore: qd idē dicitur: si sint ultime
 spes generis supiores his: ut isosceles & isopleurus sūt una &
 eadem figura: quia ambo triangulus: sed trianguli uero uou
 idem. Amplius autem unum dicūtur quorūcūque ratio que
 quodquidate esse dicit̄ indiuisibilis ē ad aliam significantem

LIBER QUINTVS.

quid erat eē re: ipsa, n. scdm se oīs rō diuisibilis: sic, n. argumē-
tatū & minutū unū sunt: quia rō sicut i superficiesbus que spei
una. Oio uero quorum intelligētia indiuisibilis itelligens quid
eratisse; & non pōt separari neq; tpe neq; loco neq; rōne maxi-
me hoc unū & horū quēcunq; substātia.

u Niuersaliter, n. quēcunq; non hnt diuisionē iquātū non
hnt; sic unū dicūtur: ut si inquātum hō non h3 diuio
nē; unus hō: si uero inquātum aial: unū aial: & si inquātū ma-
gnitudo: una magnitudo. Plura quide3 igit unū dicūt p alre3
aliqd facere aut pati; aut hēre; aut ad aliqd esse unū: que at pri-
mo dicūtur unū quoz substātia una; una uero aut cōtinuatiōe
aut spe aut rōne; et eim numeram9 ut plurā: aut que nō cōtinua
aut quoz non una spes; aut quoz rō non una. Amplius aute3
est quidē ut qdcunq; unū cōtinuitate dicim9 eē: si sit quātū &
cōtinuum est at non: si nō aliquod totū sit: hoc at si nō: spe3 hē
at unā: ut non uidētes utiq; dicem9 similiter unū qualitercūq;
partes cōpositas calciamētū nisi ppter cōtinuitatē: sed si sit ut
calciamentū sit: & spem hēat aliquam iā unā: quapropter et q
circuli maxime una linearū quia tota & perfecta ē. Vni uero est
unū pncipiū alicui est numero eē: prima nāq; mensura princi-
pium nā quo primo cognoscimus hoc ē prima mēlura cuiusli-
bet generis: pncipium ergo cognoscibile circa qdlibet unū. Nō
idem at i oibus gñibus unū: hoc quidē, n. est discriminē: illic aut
uocalis aut cōsonās; grauitas at alre3 & motū aliquid & i mo-
tu aialiu3 aliud utiq; unū aut quantitate aut spe indiuisibile: se-
cundū quātum quidē igitur & inquātū quātū indiuisibile: qd
quidē oio & sine positiōe dī unitas: qd at oio & pōne3 hñs: pū-
ctū: qd at scdm unū; linea: qd at scdm duos: superficies: oio uero
& tripliciter diuisibile scdm quātitatē: corpus: facta at cōuersio
ne dualiter qdē diuisibile: superficies: unice at linea nullaten9 di-
uisibile scdm quātitatē: pūctus & unitas: hoc qdē nō hñs po-
sitionē: unitas: illud uero hñs positionē. pūctus. Ampli9 at alia
scdm numex sūt unū: alia scdm spem: alia scdm genus: alia se-
cundū analogiā. numero qdē quoz materia una: spe quoz rō ē
una: gñe quoz eadē figura pdicatiōis scdm pportionē qcunq;
se hnt ut aliud ad aliud semper itaq; posteriora precedentia se-
quuntur: ut quēcunq; numero spe unū: sed quēcunq; spe non oia
numero: sed genere oia unū quēcunq; et spe: qcunq; uero gñ: nō

Non d. ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.
m. d. ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.
q. d. ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.
p. d. ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.

Ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.
q. d. ad quālibet in ad quālibet 2 p. t.